

[Udenrigsministeren.]

snarest muligt kan deltage på lige fod med de øvrige europæiske lande i et stort europæisk fællesskab, der omfatter Danmarks hovedeksportmarkeder, England og Tyskland, for det andet at leve op til Danmarks medlemskab af EFTA og bidrage til, at EFTA styrkes og udbygges på en sådan måde, at frihandelssammenslutningen kan blive en effektiv ramme for udviklingen af handelen mellem EFTA-landene, for det tredje at undgå, at Danmark eller EFTA kommer i økonomisk modsætningsforhold til de seks, men tværtimod at tilstræbe, at udviklingen af EFTA kan bidrage til at lette en senere tilslutning til det europæiske økonomiske fællesskab og for det fjerde at opretholde og om muligt forøge Danmarks eksport til EFTA, fællesmarkedet og den øvrige verden.

Efter sammebruddet af forhandlingerne i Bruxelles i januar måned sidste år havde vi i folketinget en debat i februar. Det viste sig dengang, at der fortsat i det høje ting var en bred tilslutning til den politik, jeg her netop har omtalt. Der har imidlertid senere i den offentlige debat herhjemme været ønske i visse kredse om, at man skulle ændre Danmarks markedspolitik. Jeg har ved adskillige lejligheder advaret imod, at man ved uforsigtige udtalelser fra forskelligt hold bidrager til at skabe usikkerhed om Danmarks markedspolitik. Jeg tror hverken det gavner vor forhandlingsposition eller erhvervenes dispositionsmuligheder, at noget sådant sker. Jeg mener, at en ændring af Danmarks markedspolitik må forudsætte, enten at den politik, vi hidtil har ført, er blevet en fiasko, eller at der er indtruffet sådanne ændringer i de ydre omstændigheder, som betinger, at Danmark fører en anden markedspolitik. For at bedømme disse to forudsætninger for en ændring af vor markedspolitik bliver jeg nødt til at give en lidt bredere beskrivelse af udviklingen inden for markedspolitikken i Europa.

For det første gælder det om den almindelige generelle markedssituation, at der er sket et par fremskridt, siden vi havde debatten i februar måned sidste år. Det ene fremskridt er, at der er genoptaget drøftelser imellem Storbritannien og de seks inden

for den vesteuropæiske union, drøftelser, som også omfatter de økonomiske problemer i Europa. For det andet gælder det med hensyn til den interne krise i fællesmarkedet, som blev etableret, da Frankrig — jeg synes med unødigt brutalitet — smækkede døren i i slutningen af januar sidste år, at denne krise nu er blevet i hvert fald delvis overvundet ved det såkaldte juleforlig i Bruxelles. Det har betydet, at der er opstået en bedre atmosfære omkring de europæiske drøftelser både imellem England og de seks — det gælder særlig mellem England og Frankrig — og også mellem de seks indbyrdes.

Jeg vil imidlertid tilføje, at uanset at der er indtruffet en sådan forbedring af klimaet i det markedspolitiske samarbejde, kan det konstateres, at de aktuelle muligheder for en genoptagelse af de afbrudte forhandlinger om Storbritanniens, Danmarks og eventuelt Norges medlemskab og andre landes tilknytning til fællesmarkedet, efter regeringens opfattelse næppe afviger fundamentalt fra de muligheder, der eksisterede umiddelbart efter sammenbruddet i Bruxelles, altså da vi sidste gang drøftede disse problemer mere indgående, og jeg vil yderligere sige, at efter min opfattelse skal man ikke regne med, at der er realistiske muligheder for at genoptage drøftelserne om en nærmere tilknytning mellem EFTA og EEC på denne side af valgene i Storbritannien.

Om udviklingen inden for EEC, fællesmarkedet, vil jeg gerne sige, at sammenbruddet af forhandlingerne for godt et år siden betød en midlertidig lammelse af fællesskabets videre udvikling. Efter nogle måneders forløb forsøgte man på at få ændret denne situation, og i maj vedtoges på tysk initiativ et arbejdsprogram, som først og fremmest sigtede mod færdiggørelse af den resterende del af fællesskabets landbrugspolitiske foranstaltninger, og det var vareområder, der her var tale om, som også havde stor interesse for Danmark. Samtidig vedtog man den principbeslutning, som banede vejen for, at England gennem Den europæiske Union igen kom på talefod med de seks lande.

Forhandlingerne om fællesskabets landbrugspolitik tog fart i efteråret. De viste sig